

IP CENTRUL DE EXCELENȚĂ ÎN ECONOMIE ȘI FINANȚE

COD: PO.A. - 7	Procedura operațională privind PREVENIREA FRAUDELOR ACADEMICE ÎN PROCESUL DE EVALUARE CURENTĂ ȘI FINALĂ ÎN CADRUL PROGRAMULUI DE FORMARE PROFESIONALĂ	Ediția a 2-a
---------------------------	--	---------------------

Aprobat la ședința Consiliului de administrație proces-verbal nr__ din _____ 2026 Director _____ dr. Șargo Aliona
--

1. Lista responsabililor de elaborarea, verificarea și aprobarea ediției în cadrul procedurii operaționale

Elemente privind responsabilii/ operațiunea	Nume, prenume	Funcția	Data	Semnătura
Elaborat	Nagy Moldovan Ana	Șef secție Asigurarea calității		
Avizat	Botezatu Angela	Director adjunct pentru instruire și educație		

2. Lista de difuzare a ediției procedurii operaționale

Scopul difuzării	Subdiviziune	Funcția	Data	Semnătura
Aplicare	Catedre, secții didactice, SAC	Șefi secții didactice, șefi catedre, profesori și alte cadre vizate		
Informare	Catedre	Profesori		
Arhivare	Secția Asigurare calității	Șef secție Asigurarea calității		

3. Scop: procedura reglementează procesul de prevenire a fraudelor academice și a plagiatului în cadrul evaluării curente și finale pe parcursul procesului educațional din IP CEEF, contribuind la asigurarea obiectivității evaluării rezultatelor educaționale ale absolvenților programelor de formare profesională.

4. Domeniul de aplicare: procedura se aplică de către toate structurile IP CEEF implicate în procesul de evaluare curentă și finală.

5. Documente de referință: Codul educației (nr. 152/2014 cu modificările ulterioare), Codul de etică al cadrului didactic (OME nr. 861/2015 cu modificările ulterioare), Legea privind dreptul de autor și drepturile conexe (nr.230/2022 cu modificările ulterioare), Legea integrității (nr.82/2017 cu modificările ulterioare), Regulamentul de organizare și desfășurare a procesului educațional în

învățământul profesional tehnic postsecundar și postsecundar nonterțiar în baza Sistemului de Credite de Studii Transferabile (OME nr.234/2016), Regulamentul – cadru de organizare și funcționare a instituțiilor de învățământ profesional tehnic (OMEC nr. 824/2024), Regulamentul-cadru privind utilizarea telefoanelor mobile și sau a altor echipamente de comunicații electronice în instituțiile de învățământ primar, secundar și profesional tehnic (OMEC nr. 1950/2024), Regulamentul de organizare și desfășurare a examenului de calificare (OMECC nr. 1127/2018), Regulamentul cu privire la evaluare și notare în învățământul primar și secundar (OMEC nr.2290/2025), Regulament cu privire la examenul național de bacalaureat (OMECC nr.47/2018 cu modificările ulterioare), Regulamentul intern al IP CEEF (Ordinul nr. 318/2019), Regulamentul de organizare și funcționare a IP CEEF (aprobat la CP, proces-verbal nr.2 din 01.10.2024), Curricula programelor de formare profesională, Instrucțiunile Consiliului metodic-științific al IP CEEF, PO.A- 6 „**Organizarea și transparența evaluării curente și finale a activității de învățare a elevilor în cadrul programului de formare profesională**”, PO.A-3 „**Organizarea, desfășurarea și evaluarea studiului individual**”.

6. Definiții și abrevieri ale termenilor utilizați:

Procedură – ansamblu de reguli de organizare, executive și administrative; mod specificat de efectuare a unui proces sau a unei activități.

Procedură operațională – descrie o activitate sau un proces care se desfășoară la nivelul unuia sau mai multor domenii de activitate sau subdiviziuni. Prezentarea formalizată, în scris, a tuturor pașilor ce trebuie urmați, a metodelor de lucru stabilite și a regulilor de aplicat în vederea realizării unei activități, a atribuțiilor și sarcinilor de serviciu.

Fraudă - act ilegal caracterizat prin înșelătorie, disimulare sau trădare a încrederii, comis de o persoană sau entitate publică în scopul obținerii de mijloace bănești, bunuri/valori sau servicii ori al eschivării de la efectuarea plăților, pentru a-și asigura un avantaj personal ori în afaceri.

Fraudă academică - un concept mai larg, care cuprinde: falsificarea unor date sau informații provenite din procesul de cercetare; copierea; transmiterea soluțiilor; sabotarea lucrărilor altora prin împiedicarea acestora să-și finalizeze lucrarea; înșelarea sau coruperea în vederea obținerii unor avantaje academice; favoritismul aplicat unei persoane în dauna alteia.

Formare profesională - proces de instruire în urma căruia se obține o calificare atestată printr-un certificat sau o diplomă, eliberate în condițiile legii.

Plagiat academic - acțiune, rezultat al copierii, însușirii ideilor, creațiilor, produselor generate intelectual de alte persoane și prezentate ca proprii. Plagiatul contravine principiilor integrității și se consideră **furt intelectual**.

Integritate academică - un set de valori și comportamente etice, precum onestitatea, încredere și corectitudinea, care ghidează activitățile elevilor și cadrelor didactice în mediu educațional, incluzând respectul pentru proprietatea intelectuală și evitarea plagiatului.

Abrevieri:

IP CEEF	Instituția Publică Centrul de Excelență în Economie și Finanțe
PO	Procedura operațională
SCST	Regulament de organizare a studiilor în învățământul profesional tehnic postsecundar și postsecundar nonterțiar în baza Sistemului de Credite de Studii Transferabile
CNC	Cadrul Național al Calificărilor
CP	Consiliu profesoral
OMEC/ OME/ OMECC	Ordinul Ministerului Educației și Cercetării al Republicii Moldova
ISCED	International Standard Classification of Education

7. Descriere: Activitatea de învățare, inclusiv activitatea individuală, practică, precum și finalitățile/rezultatele de studii ale elevilor sunt verificate și apreciate pe parcursul semestrelor prin diverse forme de evaluări, în conformitate cu planurile de învățământ, curriculum etc. cu respectarea principiilor: validității, fiabilității, echității, transparenței, confidențialității, respectului părților participante. În IP CEEF se asigură obiectivitatea evaluării rezultatelor educaționale ale elevilor/absolvenților programelor de formare profesională și se interzic cazurile de fraudă, inclusiv fraudă academică. Prevenirea fraudelor academice are menirea de sporire a credibilității în diploma și competențele pe care le dețin absolvenții IP CEEF.

7.1. În IP CEEF sunt interzise activitățile de fraudă academică, după cum urmează:

- deținerea/utilizarea telefoanelor mobile, a tehnicii specifice tehnologiilor informaționale (căști, ceasuri inteligente, alte gadgeturi cu transmisii informaționale) la evaluările inițiale, formative, sumative în scopuri necorespunzătoare evaluării;
- deținerea/folosirea manualelor, caietelor, copiștelor, alte obiecte sau aplicarea metodelor orientate spre influența evaluării neobiective a cunoștințelor sale sau ale altor elevi;
- transmiterea directă sau indirectă a soluțiilor care contribuie la realizarea probei de evaluare;
- sabotarea sau alte forme de rea-credință care duc la împiedicarea elevilor de a finaliza lucrarea, evaluarea sumativă, examenul/teza;
- reproducerea ad-litteram a textului altei persoane, fără a face trimitere la sursă;
- reproducerea, copierea lucrărilor colegilor și prezentarea acestora ca fiind proprii;
- preluarea unor idei, date, metode, programe, creații fără a indica autorul;
- utilizarea lucrărilor din internet sau generate de inteligența artificială (IA) fără consemnarea faptului și prezentarea conținutului generat de aceasta ca fiind creație proprie - constituie fraudă academică și se sancționează conform prezentei proceduri;
- reproducerea materialului audio, video, software etc. fără indicarea sursei, atribuind creației proprii;
- alte situații de plagiat, care sunt stipulate în recomandările din „Îndrumarul pentru elaborarea și susținerea lucrării de diplomă”, aprobat la Consiliul metodic-științific al IP Centrul de Excelență în Economie și Finanțe;
- favoritism;
- acte de corupție sau acte conexe corupției.

7.2. Prevenirea fraudelor academice.

În vederea prevenirii fraudelor academice la evaluările curente și finale cadrele didactice, elevii, cadrele de conducere vor respecta următoarele:

Cadrele didactice:

- respectă deontologia profesională;
- asigură corectitudinea, obiectivitatea, organizarea și transparența evaluării în conformitate cu procedura PO.A- 6 „**Organizarea și transparența evaluării curente și finale a activității de învățare a elevilor în cadrul programului de formare profesională**”, PO.A-3 „**Organizarea, desfășurarea și evaluarea studiului individual**”, precum și instrucțiunile Consiliului metodic – științific;
- asigură securitatea subiectelor pentru evaluarea finală și nedivulgare de soluții, teste, biletele sub nici o formă, contra plată sau alte foloase materiale și nemateriale, subsemnând *Angajamentul de asigurare a securității testelor de evaluare finală* (Anexa 2);
- respectă programul evaluărilor tezelor/examenelor fără a face modificări;
- nu părăsesc sala în timpul probelor de evaluare;
- nu desfășoară activități care generează corupție sau acte conexe corupției;
- informează și responsabilizează elevii în vederea interzicerii fraudei academice și a plagiatului.

- asigură respectarea interdicției de deținere asupra elevilor a telefoanelor mobile sau a altor echipamente de comunicații electronice pe durata evaluărilor sumative, solicitând elevilor, anterior începerii evaluării, să lase aceste dispozitive în spațiile stabilite de instituție, conform procedurii interne;
- verifică și anunță rezultatele în conformitate cu perioada reglementată.
- evaluează echitabil, notând exclusiv în baza meritelor elevilor.

Elevii:

- respectă prevederile *Regulamentului de organizare și funcționare al IP CEEF*;
- nu desfășoară acțiuni de tentativă de fraudă sau fraudă academică;
- respectă condițiile evaluării curente și finale;
- nu generează acte de corupție sau conexe corupției.

Cadrele de conducere:

- organizează periodic sesiunii de promovare antifraudă și plagiat cu cadrele didactice, elevii, părinții elevilor din IP CEEF;
- monitorizează procesul de evaluare în vederea prevenirii fraudei academice

7.3. În cazul fraudării evaluărilor:

- sancțiunile se aplică proporțional cu gravitatea faptei, ținând cont de circumstanțele concrete ale cazului;
- elevii identificați ca fiind implicați în acte de fraudă academică se sancționează prin eliminarea de la examen/teză sau din activitatea de evaluare, se apreciază conform *Scalei de evaluare IPT*. Testele, răspunsurile, inclusiv cele din testul asistat la calculator sunt anulate cu mențiunea „test anulat pentru fraudă academică”;
- actul de fraudă academică din timpul examenelor/ tezelor se consemnează în proces-verbal (Anexa 3) întocmit de către profesor și se transmite cu lucrarea/biletul la șeful de secție pentru examinare. Elevul are dreptul să formuleze explicații scrise, care se anexează la procesul-verbal. Lucrarea nu se verifică ulterior și se păstrează împreună cu restul lucrărilor. Elevii respectivi pot susține repetat examenul/teză în sesiunea suplimentară;
- tentativele de fraudă sunt atenționate de cadrele didactice printr-un avertisment în formă verbală;
- elevii care au comis plagiat la studiu individual, raport de practică, lucrare de diplomă sau alte forme de creație sunt îndemnați să rescrie/elaboreze repetat;
- tentativele repetate de fraudă academică sunt pasibile de micșorarea notei cu 10%;
- încălcarea Codului deontologic de către cadrul didactic se examinează de Comisia de etică, iar cazurile de corupție se sancționează de către administrație în conformitate cu actele în vigoare.

Analiza și evaluarea procedurii se realizează o dată la 2 ani de către SAC sau la necesitate.

8. Formulare și anexe:

Anexa 1. *Lista de difuzare a procedurii în cadrul catedrei.*

Anexa 2. *Angajament de asigurare a securității subiectelor pentru evaluarea finală.*

Anexa 3. *Proces-verbal pentru caz de fraudă la examen.*

LISTA DE DIFUZARE A PROCEDURII
în cadrul catedrei

Nr.	Nume, prenume cadru didactic	Data difuzării	Semnătura de luare la cunoștință
1.			
2.			
3.			
4.			
5.			
6.			
7.			
8.			
9.			
10.			
11.			
12.			
13.			
14.			
15.			
16.			
17.			
18.			
19.			
20.			
21.			
22.			

Angajamentul de asigurare a securității testelor de evaluare finală

Subsemnatul/subsemnata _____

Funcția _____

Locul desfășurării activității _____

Mă oblig, în calitate de membrul al grupului de lucru, să respect, necondiționat, angajamentul de asigurarea a securității subiectelor pentru examenul de calificare și de nedivulgare a conținutului acestora.

Conștientizez că în cazul divulgării conținuturilor subiectelor la examenul de calificare voi purta răspundere în conformitate cu legislația în vigoare.

Data _____ **Semnătura** _____

Proces-verbal nr. _____

Data _____ Ora _____

Examenul/teza la unitate de curs/disciplina _____

În timpul examenului a fost eliminat(ă) din sala de examen nr. _____ pentru fraudă academică, elevul(a) _____

numele, prenumele elevului

Cauza eliminării:

Profesorul: _____

(Numele, prenumele)

(semnătura)

Mi s-a adus l-a cunoștință obligațiile de a nu frauda examenul/teza _____

Elevul(a): _____

(Numele, prenumele)

(semnătura)

Examinat șeful de secție didactică nr. ____:

(Numele, prenumele)

(semnătura)

Anexă: Explicațiile elevului (dacă există)